

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1925.

Första kammaren.

Nr 4.

Onsdagen den 21 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 2 e. m.

Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag till riksdagens skrivelse, nr 12, till Konungen angående utseende av ledamöter och suppleanter i utrikesnämnden.

Anmälades och bordlades
bankoutsrottets memorial:
nr 1, med överlämnande av fullmäktiges i riksbanken till bankoutsrottet av-
givna berättelse; och
nr 2, med överlämnande av fullmäktiges i riksgäldskontoret till innevarande
riksdag avgivna, till bankoutsrottet avlämnade berättelse; samt
kanslideputerades memorial nr 1, angående antagande av tjänstemän i riksdag-
ens kansli.

Anställdes val av sju ledamöter i kammarens första tillfälliga utskott. Därvid
avlämnades 95 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckning »den ge-
mensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Pauli,
» Andersson i Hägelåkra,
» Johansson i Hornsberg,
» Svänsson i Kalmar,
» Vrang,
» Andersson i Myggenäs,
fröken Hesselgren.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i utskottet.

Företogs val av sju ledamöter i kammarens andra tillfälliga utskott. Därvid
avlämnades 69 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »den ge-
mensamma listan» och alla utom fyra upptagande namnen på följande personer
i denna ordning:

herr Julin,
» Rooth,
» Almkvist,
» Franzén,
» Jönsson i Slätåker,
» Andersson, P. i Arbrå,
» Bondeson.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i utskottet.

Anställdes val av fyra suppleanter i kammarens första tillfälliga utskott. Därvid avlämnades 59 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckning »den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

- herr Magnuson, Paul,
- » Clemedtson,
- » von Stockenström,
- » Schedin.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i utskottet.

Företogs val av fyra suppleanter i kammarens andra tillfälliga utskott. Därvid avlämnades 51 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckning »den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

- herr Winberg,
- » Nilsson i Östrabo,
- » Abrahamsson,
- » Andersson i Boda.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i utskottet.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet den av herr *Nilsson, Nils Anton*, m. fl. väckta motionen, nr 41, om utsträckning av återbetalningstiden för lån från kraftledningslånefonden.

Föredrogs och hänvisades till kammarens andra tillfälliga utskott den av herr *Nilsson, Nils Anton*, och herr *Pålsson* väckta motionen, nr 42, angående beredande åt Privatbankens insättare av ersättning för förluster till följd av bankens konkurs.

Herr förste **vice talmannen** erhöll på begäran ordet och yttrade: Herr talman, mina herrar! Jag hemställer, att kammaren måtte besluta fördela de tillfälligt utskott remitterade motionerna på följande sätt:

Första tillfälliga utskottet tilldelas nedannämnda motioner:

av herr Svänsson, Eli, m. fl., om ändring av gällande bestämmelse rörande barns skolålder;

av herr Svänsson, Eli, om viss ändring i § 51 folkskolestadgan;

av herr Svänsson, Eli, om viss ändring i § 36 stadgan för fortsättnings-skolan; samt

av herr Ekman, Karl Johan, om visst tillägg till § 18 i ordningsstadgan för riksdagens första kammare.

Till *andra* tillfälliga utskottet överlämnas följande motioner:

av herr Luterkort, om utredning i syfte att åt hos rikets häradshövdingar anställda, icke rättsbildade biträden bereda förbättrade anställnings- och avlöningsförhållanden m. m.; och

av herr Gabrielsson, om skrivelse till Konungen med begäran om utfärdande av kungörelse för ordnandet av handeln med ost.

Denna hemställan bifölls.

Herr *Jonsson* väckte en motion, nr 43, angående ordnande av frågan om vissa strandägares rätt till fiske m. m. i vid avvitringen inom Västerbottens läns lappmark för kronans räkning undantagna vattenområden.

Motionen blev på begäran bordlagd.

Herr *Clemetson* avlämnade en av honom m. fl. undertecknad motion, nr 44, om ökat anslag för främjande av en planmässig organisation och utveckling av landsbygdens elektrifiering.

Denna motion hänvisades till jordbruksutskottet.

Avgåvos och hänvisades till statsutskottet följande motioner:

nr 45, av herr *Rosén* m. fl., med förslag till ändrad instruktion för riksdagens revisorer av stats-, banko- och riksgäldsverken;

nr 46, av herr *Pauli* m. fl., om anslag för författande och utgivande av en för skolornas undervisning lämpad skrift rörande Nationernas förbund;

nr 47, av herr *Hammar skjöld, Carl Gustaf*, om anslag för fortsatt motorisering av Bodens artilleriregemente m. m.;

nr 48, av herr *Petrén, Alfred*, och herr *von Sneidern*, om anslag till stipendier för beivrande av medicinska fortsättningskurser;

nr 49, av herr *Jonsson*, om ökat statsbidrag till sjukkassor;

nr 50, av herr *Andersson, Henrik*, och herr *Gabrielsson*, om ändrade bestämmelser rörande användningen av automobilskattemedel;

nr 51, av herr *Andersson, Karl Andreas*, angående anordnande av fyrbelysning i farlederna Kyrkesund—Islandsberg och Skarvasätt—Hällöfjorden i bohuslänska skärgården;

nr 52, av herr *Linder*, angående reglering av biskopslönen i Lunds stift;

nr 53, av herr *Johansson, Johan Peter*, om tillfällig löneförbättring åt lärare vid folk- och småskolor samt högre folkskolor;

nr 54, av herr *Johansson, Johan Peter*, om anslag till allmänna fortbildningskurser för lärare vid egentliga folkskolor och småskolor;

nr 55, av herr *Almkvist*, angående omorganisation av den Skytteanska lappfolkskolan i Tärna;

nr 56, av herr *von Geijer* m. fl., om anslag till resestipendier åt vissa universitetslärare m. m.; samt

nr 57, av herrar *Bergman* och *Hederstierna*, om ökat anslag till inhemska skönlitterära författare.

Avgåvos och hänvisades till bevillningsutskottet nedannämnda motioner:

nr 58, av herr *Bärg* m. fl., om åvägbringande av utredning och förslag rörande vissa ändringar i förordningen angående försäljning av pilsnerdricka; samt

nr 59, av herr *Boberg* m. fl., om höjda tullsatser för färska päron och äpplen.

Avgåvos och hänvisades till bankoutskottet följande motioner:

nr 60, av herr *Gustafsson, Per*, om årligt understöd åt förre extra bromsaren J. Svensson Dahl;

nr 61, av herr *Ström*, om årligt understöd åt förre arbetaren vid Karlsborgs fästning Johan Frans Pettersson;

nr 62, av herr *Bärg*, om årligt understöd åt tillsyningsmannen vid Katrineholms posthus H. A. Sjögren;

nr 63, av herr *Almkvist*, om årligt understöd åt förre extra läraren Erik Filip Lundelius;

nr 64, av herr *Andersson, Karl Emil*, om pension åt rektorn för Karlskoga praktiska läroverk Johannes Lindholm;

nr 65, av herr *von Koch*, om skrivelse till Konungen angående utsträckt pensionsrätt för befattningshavare inom fattigvård och barnavård;

nr 66, av herr *Gustafsson, Karl*, om pension från Vadstena krigsmanshuskassa åt förre soldaten Anders Oscar Waldo; samt

nr 67, av herr *Clason* m. fl., angående pensioner åt stenograferna i första kammarens kansli friherre O. T. Hermelin och A. Göransson.

Avgåvos och hänvisades till behandling av lagutskott nedannämnda motioner:

nr 68, av herr *Bondeson* m. fl., om åvägabringande av utredning och förslag rörande obligatorisk ansvarsförsäkring för skada till följd av automobiltrafik;

nr 69, av herr *Bondeson* m. fl., med förslag till lag angående livräntetillägg för dem, som äga rätt till livränta enligt lagen angående ersättning för skada till följd av olycksfall i arbete; samt

nr 70, av herr *Johansson, Johan Bernhard*, m. fl., med förslag till lag om ändrad lydelse av 62 § i ecklesiastik boställsordning den 9 december 1910.

Justerades protokollsutdrag för denna dag varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 2,45 e. m.

In fidem
G. H. Berggren.

Torsdagen den 22 januari f. m.

Kammaren sammanträdde kl. 3.30 e. m.

Justerades protokollen för den 16 och den 17 innevarande månad.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet herr *Jonssons* motion, nr 43, angående ordnande av frågan om vissa strandägares rätt till fiske m. m. i vid avvitringen inom Västerbottens läns lappmark för kronans räkning undantagna vattenområden.

Föredrogs och lades till handlingarna bankoutskottets memorial:

nr 1, med överlämnande av fullmäktiges i riksbanken till bankoutskottet avgivna berättelse; och

nr 2, med överlämnande av fullmäktiges i riksgäldskontoret till innevarande riksdag avgivna, till bankoutskottet avlämnade berättelse.

Föredrogs och godkändes kanslideputerades memorial nr 1, angående antagande av tjänstemän i riksdagens kansli.

Avgåvos och hänvisades till behandling av lagutskott nedannämnda motioner:

nr 71, av herr *Fehr*, angående lagstiftning av förberedande undersökning och tvångsmedel i brottmål m. m.;

nr 72, av herr *Winberg*, angående upphävande eller ändring av 10 kap. 14 § strafflagen;

nr 73, av herr *Winberg*, med förslag till lag om ändrad lydelse av 15 kap. 22 och 24 §§ strafflagen;

nr 74, av herr *Luterkort*, angående skrivelse till Konungen om utredning rörande villkoren för att inteckning för nyttjanderätt eller avkomst må anses som förfallen;

nr 75, av herr *Sederholm* och herr *Johansson, Johan Bernhard*, med förslag till lag om ändrad lydelse av 2 kap. 10, 11 och 17 §§ i lagen den 14 juni 1907 om nyttjanderätt till fast egendom;

nr 76, av herr *von Koch*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 6, 7, 8 och 21 §§ i lagen den 14 juni 1917 om införsel i avlöning, pension eller livränta;

nr 77, av herr *Bergqvist*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 2, 3, 8 och 9 §§ i lagen den 25 maj 1894 angående jordfästning;

nr 78, av herr *Ekman, Karl Johan*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 2, 3, 8 och 9 §§ i lagen den 25 maj 1894 angående jordfästning;

nr 79, av herr *Olsson, Oscar*, och herr *Pauli*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 2, 3, 8 och 9 §§ i lagen den 25 maj 1894 angående jordfästning;

nr 80, av herr *Carlsson, Carl August*, om utredning och förslag rörande obligatorisk ansvarsförsäkring för motorfordon m. m.;

nr 81, av herr *Nilsson, Johan*, i Malmö, angående förändrad grund för beräkning av ersättning till arbetare, som blivit skadad genom olycksfall i arbete; samt

nr 82, av herr *Lundell* m. fl., angående lagbestämmelser rörande giltighet av avtal om leverans av elektrisk ström till fastighet, som under avtalstiden byter ägare.

Herr *Thulin* avgav en motion, nr 83, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen framlagda förslag i fråga om allmänna grunder för dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst m. fl.

Denna motion hänvisades, i vad den angick pensions- och indragningsstaterna, till bankoutskottet, så vitt motionen rörde jordbruksärenden, till jordbruksutskottet och i övrigt till statsutskottet.

Avgåvos och hänvisades till konstitutionsutskottet nedannämnda motioner:

nr 84, av herr *Dahl*, om beredande av möjlighet till användande av underparti- och fraktionsbeteckning vid val av kommunal- och stadsfullmäktige m. m.;

nr 85, av herr *Dahl*, om beredande av möjlighet att vid val av suppleanter för landstingsmän utse personliga suppleanter;

nr 86, av herr *Clemedtson*, om utsträckt rätt till användande av s. k. valsedelsförsändelse vid vissa kommunala val;

nr 87, av herr *Clemedtson*, om utsträckt rätt till användande av s. k. valsedelsförsändelse vid val till riksdagens andra kammare; samt

nr 88, av herr *Pers*, om åvägabringande av utredning och förslag angående återgång till majoritetsval i enmanskretsar vid val till riksdagens andra kammare.

Avgåvos och hänvisades till statsutskottet följande motioner:

nr 89, av herr *Hederstierna*, om löneförhöjning för justitieråd och regeringsråd;

nr 90, av herr *Ljunggren*, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag om indragning av befattningen som pastor och förste lärare vid centralfängelset å Långholmen;

nr 91, av herr *Nilsson, Nils Anton*, om ökat anslag för uppköp av remonter;

nr 92, av herr *Bergqvist*, m. fl., om ökat anslag till anläggning av utfartsvägar i Norrland, Dalarna och Värmland;

nr 93, av herr *Bergqvist*, om ökat anslag till anläggning av ödebygdsvägar i Norrbottens m. fl. län;

nr 94, av herr *von Sneidern*, om anslag till anläggning av enklare vägar;

nr 95, av herr *Petrén, Alfred*, om uppflyttning i högre löneklass av uppsyningsmannen vid Östersunds hospital R. Okeijn;

nr 96, av herr *Bergqvist*, om statsbidrag till uppförande av ett centralsanatorium i Norrbottens län m. m.;

nr 97, av herr *Björnsson*, om ökat anslag till bidrag för uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter;

nr 98, av herr *Björnsson* m. fl., om inrättande av en professur i flygteknik vid tekniska högskolan m. m.;

nr 99, av herr *Björnsson*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa ändringar i avlöningsreglementet den 19 juni 1919 för tjänstemän vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk;

nr 100, av herr *Thulin*, angående vissa avlöningsbestämmelser för tulltjänstemän, som varit förordnade å extra stat;

nr 101, av herr *Bergqvist*, om anslag till möblering av domkapitlets i Luleå nya lokaler;

nr 102, av herr *Pers*, om anslag till upprätthållande av Linköpings stifts- och läroverksbiblioteks verksamhet;

nr 103, av herr *Thulin*, om inrättande av en biträdande lärarbefattning i experimentell psykologi vid Uppsala universitet;

nr 104, av herr *Bergman*, om inrättande av nya lektors- och adjunktstjänster vid de allmänna läroverken;

nr 105, av herr *Borell* m. fl., om understöd åt vissa kommunala gymnasier;

nr 106, av herr *Franzén*, om ökat anslag till extra arvoden åt gymnastiklärare vid de allmänna läroverken;

nr 107, av herr *Rosén*, om uppförande av rektorsbostad vid folkskoleseminariet i Umeå;

nr 108, av herr *Linder*, om befrielse för seminarieriktorn Anna Sörensen från återbetalningsskyldighet för ett från folkskoleseminariet i Stockholm bortstulet belopp;

nr 109, av herr *Bergman* m. fl., om anvisande av medel för uppehållande av en professur i svenska språket och litteraturen vid universitetet i Dorpat;

nr 110, av herr *Julin*, om sänkning av räntan å lån från lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby;

nr 111, av herr *von Koch* och herr *Ljunggren*, med förslag till förordning för statsverkets fond av rusdrycksmedel;

nr 112, av herr *Ljunggren*, med förslag till förordning för statsverkets fond av rusdrycksmedel;

nr 113, av herr *Bergman*, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag om ändrade grunder för avsättningar till statsverkets fond av rusdrycksmedel; samt

nr 114, av herrarna *Bergman* och *Ljunggren*, om åvägabringande av en undersökning av verkningarna av det i Amerikas Förenta stater gällande rusdrycksförbudet.

Avgåvos och hänvisades till bevillningsutskottet nedannämnda motioner:

nr 115, av herr *Nilsson, Alexander*, m. fl., med förslag till förordning angående utförelsebevis för råg och vete;

nr 116, av herr *Björkman* och herr *Ericson, Oscar*, om viss ändring i förordningen angående försäljning av tillagade alkoholfria drycker m. m.;

nr 117, av herr *Clemedtson*, om obligatoriskt upptagande av särskild avgift för vissa offentliga nöjeställningar;

nr 118, av herr *Nilsson, Johan*, i Malmö, om sänkning av tullen å grammofer m. m.; samt

nr 119, av herr *Örne* m. fl., om tillfällig tullfrihet å vissa slag av spannmål m. m.

Avgåvos och hänvisades till bankoutsittet nedannämnda motioner:

nr 120, av herr *Rosén*, om årligt understöd åt förre postförararen J. V. Grubbström;

nr 121, av herr *Julin*, angående höjning av pensionsunderlaget för häradshövdingar; samt

nr 122, av herr *Widell*, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om minskning av anslaget till civilstatens änke- och pupillkassa.

Avgåvos och hänvisades till jordbruksutskottet nedannämnda motioner:

nr 123, av herr *Johansson, Johan*, m. fl., om ändrade grunder för utarrendering av ecklesiastiska boställen;

nr 124, av herr *Johansson, Johan*, m. fl., om ändrade grunder för utarrendering av kronans jordbruksdomäner;

nr 125, av herr *Ingeström*, om åtgärder för åstadkommande av lindring i arrendevillkoren för vissa kronoarrendatorer;

nr 126, av herr *Andersson, Elof*, m. fl., om ökat anslag till understödjande av myrutdikningar och vattenavtappningar inom Norrland och Dalarna;

nr 127, av herr *Andersson, Elof*, m. fl., om utsträckt utlämnande av statsbidrag från allmänna avdickningsanslaget;

nr 128, av herr *Andersson, Elof*, m. fl., om utsträckt utlämnande av lån från odlingslånefonden m. m.;

nr 129, av herrar *Ingeström* och *Bondeson*, om vägsynernas inställande inom sådana väghållningsdistrikt, där vägkassan övertagit vägunderhållet;

nr 130, av herr *Lundell* m. fl., om ökat anslag för främjande av en planmässig organisation och utveckling av landsbygdens elektrifiering;

nr 131, av herr *Nilsson, Nils Anton*, om stuteriöverstyrelsens indragning och ersättande med en byrå i lantbruksstyrelsen; samt

nr 132, av herr *Gabrielsson*, angående placering i lönegrad av befattningen såsom byrådirektör och ledamot i stuteriöverstyrelsen m. m.

Avgåvos följande motioner:

nr 133, av herr *Andersson, Albin*, om åtgärder till förekommande av älgars skadegörelse å ungskog och växande gröda;

nr 134, av herr *Svensson, Martin*, om ändring av 1 § i lagen om bredden av hjulringar å arbetsådon på landet;

nr 135, av herr *Nilsson, Nils Anton*, m. fl., angående dels åtgärder till bekämpande av mul- och klövsjuka, dels utredning och förslag rörande obligatorisk försäkring mot dylik sjukdom av klövbärande husdjur och därav uppkomna förluster;

nr 136, av herr *Luterkort*, om förnyad utredning angående inrättande av en hovrätt för de fyra nordligaste länen; samt

nr 137, av herr *Rosén*, om utredning och förslag angående skyldighet för svenska medborgare, som mottaga utnämning till riddare och kommandörer av ordnar, att lösa utnämningsbrev och erlägga härför stadgad stämpelavgift.

Herr *Bergman* väckte en motion, nr 138, angående bestämda sammanträdestider för riksdagens kamrar.

Denna motion hänvisades till kammarens första tillfälliga utskott.

Herr *Rune* väckte en motion, nr 139, om utredning rörande vissa åtgärder för beredande av ökat antal vårdplatser å sanatorierna i riket.

Denna motion hänvisades till kammarens andra tillfälliga utskott.

Ledighet från riksdagsgörömlåden beviljades herr *Örne* för tiden från den 27 innevarande månad till och med den 4 nästkommande februari.

Justerades protokollsutdrag för detta sammanträde, varefter kammaren åtskildes kl. 4,17 e. m.

In fidem
G. H. Berggren.

Torsdagen den 22 januari e. m.

Kammaren sammanträdde kl. 8 e. m.

Herr statsrådet *Sandler* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 14, angående godkännande av ett mellan Sverige och Polen avslutat handels- och sjöfartsavtal; samt

nr 17, med anhållan om riksdagens yttrande rörande ett å den internationella arbetsorganisationens konferens i Genève år 1921 antaget förslag till konvention angående minimiålder för eldare och kollämpare ombord å fartyg.

Dessa propositioner föredrogos var för sig, och blev därvid propositionen nr 14 på begäran bordlagd, varemot propositionen nr 17 hänvisades till behandling av lagutskott.

De vid förmiddagssammanträdet avlämnade motionerna hänvisades nu, nr 133—135 till jordbruksutskottet, nr 136 till behandling av lagutskott och nr 137 till bevillningsutskottet.

Herr *Luterkort* väckte nedannämnda motioner:

nr 140, om införande av proportionellt valsätt vid val av ledamöter i folkskolestyrelse; och

nr 141, angående viss ändring i stadgan om proportionellt valsätt vid vissa val inom landsting och stadsfullmäktige m. m.

Motionerna hänvisades till konstitutionsutskottet.

Avgåvos och hänvisades till statsutskottet nedannämnda motioner:

nr 142, av herr *Luterkort*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag för fortsatt uppehållande av processkommissionens verksamhet m. m.;

nr 143, av herr *Luterkort*, om anslag till ett svenskt konsulat i Sibirien;

nr 144, av herr *Bergström, David*, om bidrag till täckande av riksdagens interparlamentariska grupps kostnader för deltagande i en av Interparlamentariska unionen under år 1925 anordnad konferens;

nr 145, av herr *Hellberg*, om bidrag till bestridande av kostnaderna för Interparlamentariska unionens byrå och generalsekretariat;

nr 146, av herr *Petrén, Alfred*, om anslag till resestipendier åt läkare;

nr 147, av herr *Julin*, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till ordnande av avlöningsförhållandena för kvinnliga befattningshavare i statens tjänst;

nr 148, av herr *Julin*, angående förbättrad slutlön för vissa tjänstemän i kommunikationsverken;

nr 149, av herr *Rosén* m. fl., om anslag till påbörjande av utfartsvägar till inlandsbanan från de väster om järnvägen belägna bygderna;

nr 150, av herr *Almkvist*, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till placering i lönegrad av tre sekreterartjänster hos skolöverstyrelsen; samt

nr 151, av herr *Almkvist*, om bidrag av statsmedel till uppförande av en kapellbyggnad i Umnäs by inom Stensele församling.

Herr *Bergman* avlämnade en av honom m. fl. undertecknad motion, nr 152, om beredande åt kommunerna av behörigt inflytande på beviljandet av rättigheter till rusdrycksförsäljning inom närliggande kommuner m. m.

Denna motion hänvisades till bevillningsutskottet.

Herr *Petrén, Alfred*, väckte en motion, nr 153, angående årligt understöd åt köksföreståndarinnan å Stockholms hospital Alma Paulina Lindgren.

Denna motion hänvisades till bankoutskottet.

Herr *Winberg* avlämnade en av honom m. fl. undertecknad motion, nr 154, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning rörande allmänna grunder för dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst m. fl.

Denna motion hänvisades, i vad den angick pensions- och indragningsstaterna, till bankoutskottet, så vitt motionen rörde jordbruksärenden, till jordbruksutskottet och i övrigt till statsutskottet.

Herr *Enhörning* väckte en motion, nr 155, om utredning rörande ordnande av befälsutbildningen för den svenska handelsflottan m. m.

Denna motion hänvisades till kammarens andra tillfälliga utskott.

Avgåvos och bordlades nedannämnda motioner:

nr 156, av herr *Johansson, Johan Bernhard*, om åvägabringande av överenskommelse mellan staten och Stockholms stad angående ökning av stadens bidrag till vägar och parker å Djurgården i Stockholm;

nr 157, av herr *Johansson, Johan Bernhard*, om åvägbringande av utredning beträffande gällande avtal och uppgörelser av ekonomisk innebörd mellan staten och Stockholms stad;

nr 158, av herr *Andersson, Henrik*, m. fl., om tillstånd för lasarettsläkaren vid Östersunds läns lasarett Halvor Graeve att efter uppnådd pensionsålder kvarstå i tjänsten m. m.;

nr 159, av herr *Magnuson*, om åtgärder till förhindrande av vidare utplantering och spridning inom landet av den tyska haren;

nr 160, av herr *Petrén, Alfred*, om åtgärder för beredande av rätt till pension åt adoptivbarn till statstjänstemän; samt

nr 161, av fröken *Hesselgren*, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till ordnande av kvinnliga befattningshavares avlönings- och pensionsförhållanden.

Herr *Lindhagen* väckte nedannämnda motioner:

nr 162, angående en expropriationslag för främjande av kolonisationen i Norrland och Dalarna;

nr 163, angående en expropriationslag för främjande av kolonisationen i södra och mellersta delarna av Sverige;

nr 164, om kolonisationsfrågans inriktande på rikets kolonisation;

nr 165, angående lagstiftning om tillhandahållande av tomtmark för nya bostäder m. m.;

nr 166, angående lagstiftning om frilösning av arrendjordbruk;

nr 167, om skrivelse till Konungen med begäran om framläggande för riksdagen av förslag i anledning av den s. k. åborättskommitténs betänkande;

nr 168, angående lagstiftning om förbättring av ofullständiga jordbruk;

nr 169, om åstadkommande av en organisation för handläggning av sociala jordärenden;

nr 170, om den politiska angelägenheten att nationernas självbestämmanderätt och särskilt de österländska folkens frigörelse ej betraktas såsom en »inre angelägenhet» utan som en internationell rättsfråga;

nr 171, om den ekonomiska nödvändigheten av rätt och tillfällen för Östern lika väl som för Västern till nya boplatser för en trångbodd befolkning (befolkningsfrågan);

nr 172, om en andlig revolution i den europeiska statskonsten och en första ansats därtill genom avlösning av folkförbundets permanenta kommission för minskning i rustningarna och dess kommission för intellektuellt samarbete;

nr 173, om åtgärder i anledning av en till riksdagen från egyptiska parlamentet riktad hänvändelse;

nr 174, om anslag till svenska freds- och skiljedomsföreningen;

nr 175, om ändring i de allmänna grunderna för hushållningssällskapen; samt

nr 176, om ändrade bestämmelser angående äkta makars rätt till avdrag vid taxering till inkomst- och förmögenhetsskatt.

Av dessa motioner hänvisades nr 162, 163 och 165—168 till behandling av lagutskott, nr 174 till statsutskottet, nr 175 till jordbruksutskottet samt nr 176 till bevillningsutskottet, varemot motionerna nr 164 och 169—173 på begäran bordlades.

Justerades ytterligare protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 8,30 e. m.

In fidem
G. H. Berggren.